

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VI. Etiam in hominum aduersantium conatibus, dæmonum impetus & æstus esse formidandos, nec tamen omnia quæ patrentur ab hominibus mala, dæmonum impulsu necessari [...] fieri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

cus mens super me? Verissimeque D. Ambrosius, no-
stram in hac vita iustitiam in quadam militia belloq.
constituit, & aduersus armulas aëreas potestates, & ad-
uersus nostras cupiditates : per quas illi quoque exte-
riores inimici nos deicere vel penetrare moluntur; ut
& quasi ciuili bello interiorum vitiorum laboremus,
& propter hostiles impetus spiritualium nequitiarum,
haud mediocriter periclitemur.

*Apud Aug.
lib. 2. cont Iu-
lianum, cap. 3.
& 9.*

C A P V T . V I . meliori studio haec sed
Eiam in hominum aduersantium conatibus, dæmonum im-
petus & astus esse formidandos, nec tamen omnia que pa-
rentur ab hominibus mala, dæmonum impulsu necessa-
rii fieri. si mentis rei cognitio illi servet, et
Nam etsi mundus sua quoque aduersus sanctos
bella commoueat, id est, hominum impiorum
atque in omni genere sceleratorum yniuersitas; tamen
Apostolus dicit non esse nobis colluctationem aduer-
sus carnem & sanguinem, sed aduersus principes &
potestates, aduersus mundi Rectores tenebrarum ha-
rum; contra spiritualia nequitiae in cælestibus, nimi-
tum, ut cum nobis aduersari homines iustitiae causa-
cepimus, bellum totius primarios duces atque incento-
res dæmones cogitemus. Non enim est, inquit, nobis
colluctatio aduersus carnem & sanguinem, id est, ad-
uersus homines: Non aduersus eos quos videris, sed
aduersus eos quos non videris, contra quos est invisibiliter dimicandum. Hi enim & occultis instigationi-
bus perditorum cupiditates inflammant, & consilia in-
spiran omnia his regentibus atque operantibus, de-
cipiunt ac perverti hereticus, sequitur tyrannus, conuictiatur
improbus, detrahit inuidia facibus agitatus. his insti-
gantibus atque impellentibus, iniquitas cum iustitia
non habet pacem, temperantiam odit ebrietas, falsita-
tis nulla est cum veritate concordia, non amat superbia
mansuetudinem, non petulantia verecundiam, non
aua-

auaritia largitatem. Si ergo persequentium hominum crudelitatem & rabidam feritatem perhorrescis, odium implacabile cogita diaboli, quo bonos ferre non potest. Si astus & callida miraris circumuenientium consilia, illius recordare vafriciem, qui & primos homines serpentino usus instrumento decepit. Si ad impudentissima obstupeficas mendacia, quibus pleni esse fidei hostes solent, siue ad bonos maculandos & traducendos, siue ad obscurandam cuiuslibet rei necessariam veritatem, ille tibi in mentem veniat, de quo scriptum est, quod mendax sit, & pater mendacij. Si mouet insignis ad tolerandum duticies, ut magnae speciem patientia pra se ferat, ille captiuos tenet ad suam ipsius voluntatem. Si ostentatur liberalitas, si sermo profertur blandus, & Christi nomine saepe conditus, si clementia & omne humilitatis officium exhibetur, ille se & in ministeriis ac satellitibus suis transfigurare nouit in angelum lucis. Denique homines suis deditos cupiditatibus, atque hinc etiam facile repulsa bona conscientia erroribus obsecratos, nemo in optimos quoque futurum, nemo illos sacrilegia facere, patrare cades, patria proditio[n]es concipere, nemo oppressiones ciuium, constuprationes sanctarum virginum, diuinorum humanarumque legum contemptum pro nihilo ducet mirabitur, qui illos persuasum habebit a spiritu libidinis, quibus hic mundus plenus est, agitari ac velot animari, idcirco enim Rectores tenebrarum harum, id est, hominum infidelium ac prophianorum, Apostolus dixit. Neque tamen negandum est, homines patre prauos & odiisse veritatem & persequi, nullo etiam dæmone inflammante, posse: sicuti & sua quemque praua voluntate in malum ferri, certum est, etiam si nullus ad id spiritus nequam impellat. Tametsi enim hominem exagitare & inflamat fallacibus visis, & suggestionibus imigundis, spiritus diabolicus; efficitque hominis

Isaiah 8.

Ephes. 6.

-20-

minis voluntatem vel errore dementem, vel appetitu
cuiuslibet mundanæ delectationis sic ardenter, vt
etiam quæcunque videntur intolerabilia, mirabiliter
sustineat: non tamen ideo voluntas mala sine instiga-
tione alterius immundi spiritus, sicut voluntas bona
sine adiutorio sancti Spiritus, non potest esse. Nam
esse posse voluntatem malam etiam sine aliquo spiritu
vel seducente vel incitante, in ipso diabolo satis osten-
ditur, qui per nullum alium diabolum, propria volun-
tate diabolus factus inuenitur. Vnde si penitus (ait *Lib. I. de prouidentia Dei.*
Chrysostomus) atque diligenter his quæ fiunt, animum
intendere velimus, inueniemus minime nos ad omnia
diabolum impellere. sed cum plurimorum ille nobis
lapsuum sit auctor, plurimos item nosmetipſi per no-
stram solam socordia ac negligentiam patimur. Diuus
etiam Augustinus diabolum scribit aduentitium esse *In Job c. 20.*
ad tentandum: habere enim homines proprias tenta-
tiones. Basilius quoque cum proposuisset interrogati-
onem: Nunquid omnis peccati causa recte conferri
in Satanam possit? Respondit eiusmodi verbis. In uni-
versum, opinor, Satanam non posse ipsum per se causam
esse alicui ut peccet: sed cum modo insitis vnicuique à
natura motionibus, modo etiam interdictis cupidita-
tibus, velut adiutricibus vtatur, per hæc ipsa eos qui
negligentes sunt, ad propria virtutia conatur abducere.
Vtitur autem ille quidem adiutricibus secum natura-
libus motionibus: sicut in Domino facere tentauit,
quando esurientem illum animaduertens, dixit: Si Fi-
lius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. Interdictis
autem cupiditatibus; vt in Iuda, quem quod avaritiæ
morbo esse obnoxium intellexerat, huins ipsius cupi-
ditatis opera usus, avarum hominem ad scelestissimæ
prodictionis lapsum, nummis triginta argenteis exsti-
mulavit. Quod autem mala etiam ex nobisipſis nascun-
tur, manifeste Dominus ostendit: De corde enim, in-
quit,

quit, exēunt cogitationes malæ. Hactenus Basilius, in
regulis brevioribus Interrogatione 75. Denique &
Prosper, quod peccetur, id totū diabolo adscribi negat
oportere: qui in peccantium flagitiis, inquit, est illece-
bratum adiutor, non voluntatum credendus est esse
generator. Itaque et si in hominum aductantum co-
natibus, diaboli præcipue feram malevolentiam for-
midare debeamus; non tamen hæc impeditur distin-
ctio: qua nos, ceu tripli hostium acie, vulgo dicimus
impugnari, à carne, mundo & diabolo: quod & caro
nostra proptios habeat impetus, suasque ipsa faces ad
moueat, omni etiam remoto extero tentatore: & im-
piorum mūdus per seipsum immundus, suaque ipsius
prauitate in maligno positus, non idcirco nulla perse-
cutione sanctorum societatem infestaret, quia nullus
malignus spiritus instigat.

CAPUT VI.

Propter variarum temptationum pericula, nullam esse libera-
tis in hac vita securitatem: quæ ad perfectam libertatem
requiritur.

Quæcumq; ita sint, quis bona mente prædictus illos
audiendos putet, qui ita securitatem (sine qua
perfectæ libertatis constare ratio non potest) in hac vi-
ta constituant, ut credi etiam hoc dicant oportere, noi-
si in finem usque perseveraturos? Absurdum enim pro-
fus est, mediis in periculis, quæ nobis tot hostium cu-
nei instructissimi faciunt, securitatem ponere, atque in
bello pacem esse dicere. Sed & perniciolum est, inter
confertiissimos hostes stantem, falsa & subdola prædi-
cazione securitatis, solicitudinis ac timoris cautione
nudare. Denique præposterum est, huic velle vitæ
buere, propter quod allequendum ex ea migrate san-
cti semper omnes cupierunt. Simeon ille iustus, ait
Cyprianus, qui verè iustus fuit, qui fide plena, Dei

Serm. 4. de
mortuitate.

GRUD